

KIVONAT

Rákóczi Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2019.03.26-i soron kívüli nyílt ülésének jegyzőkönyvéből:

Rákóczi Város Önkormányzat Képviselő-testületének
50/2019. (III. 26.) önkormányzati határozata
Rákóczi Város Önkormányzat Bűnmegelőzési Stratégia
felülvizsgálatának elfogadásáról

Rákóczi Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Rákóczi Város Képviselő-testülete a 131/2016. (VIII. 25.) számú határozatával elfogadott Bűnmegelőzési Stratégiáját áttekintette, és azt a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kósa Lajos polgármester

Végrehajtásért felelős: Karkus Csilla ügyintéző

Értesülnek: Képviselő-testület tagjai helyben
Tisztségviselők helyben
Karkus Csilla ügyintéző

Rákóczi, 2019. március 26.

Kósa Lajos sk.
polgármester

Borics Boglárka sk.
aljegyző

A kivonat hiteles:

Nádudvari Tünde
jegyzőkönyvvezető

1. melléklet a 50/2019. (III. 26.) önkormányzati határozatnak

Rákóczi Falva Város Bűnmegelőzési Stratégiája

2014-2023

1. Bevezetés:

Magyarország Kormánya a 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozatával elfogadta az új Nemzeti Bünmegelőzési Stratégiát (2013-2023.) Magyarország Országgyűlése a 80/2013. (X. 16.) számú OGY határozatával fogadta el az új Nemzeti Drogellenes Stratégiát (2013-2020).

2.1. A Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia általános célja:

Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása.

A stratégiai dokumentumban megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján lehetőség nyílik arra, hogy javuljon a közbiztonság; csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma; csökkenjen a korábban bűncselekményeket elkövetők visszaesési rátája; csökkenjen a gyermek és fiatalkorúak veszélyeztetettsége; csökkenjen az áldozattá válás veszélye, ugyanakkor az áldozattá vált személyek segítése és a bűnözés okozta károk kezelése a jelenleginél hatékonyabb és teljesebb körű legyen.

2.2. A bünmegelőzés elvi háttere

A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. A büntető igazságszolgáltatás önmagában nem elég hatékony a kriminalitási probléma kezelésére, az önállósult bünmegelőzési politikával és áldozatpolitikával kiegészített kriminálpolitika az egyes társadalmi feszültségforrások és devianciák – ideértve a bűnözést is – koncentráltabb, s így hatékonyabb kezelését jelenti. A jó bünmegelőzési politika nem egyetlen dimenzióban – hagyományosan az elkövetővé válás megelőzésének dimenziójában – értelmezi a prevenció feladatokat, hanem célba veszi a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is. Az elkövető-, áldozat- és szituációközpontú bünmegelőzési eszközök együttes alkalmazása tehát a komplex bünmegelőzési politika egyik legfontosabb követelménye.

Az állam a bűnözésért viselt felelősségének egy részét a társadalom egyéb szegmenseire – az önkormányzatokra, a közösségekre, az üzleti szférára, az egyházakra és végső soron az állampolgárra – telepíti. Ezt a felelősségmegosztást a partnerség elve fejezi ki.

A bünmegelőzés alapelve a társadalom hagyományos közösségeiben meglévő szolidaritás támogatása, az alulról induló, összefogáson alapuló kezdeményezések felkarolása. A bünmegelőzés szakmai törekvései közé tartozik a társadalmi befogadás és a tolerancia erősítése, az előítéletek elleni fellépés, a diszkrimináció minden formája elleni következetes küzdelem és a bűncselekmény következtében elszenvedett károk reparálását célzó helyreállító igazságszolgáltatási eszközök minél szélesebb körű alkalmazása.

2.3 A stratégia kiemelt beavatkozási területei:

- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok,
- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítségével kapcsolatos célok és
- a bűnismétlés megelőzéséhez szükséges célok.

Az időskorúak életkori, fizikai, mentális sajátosságaikból és a társadalomban betöltött szerepüknél fogva az átlagnál sérülékenyebbek, kiszolgáltatottabbak, mindazonáltal a gyermeknek és fiataloknak való példamutatással összefüggésben aktivitásuk kiaknázható tőkét rejt magában. Ezért a stratégia valamennyi prioritásában horizontális szempontként előtérbe kell helyezni az idősek védelmét, segítségét, lehetséges bevonásukat a bűnmegelőzési programokba.

2.4 Átfogó célok:

- Rendszerszintű bűnmegelőzés.
- Koordinált bűnmegelőzési munka.
- A bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása.
- Hatékony beavatkozások.
- Szabálysértések. Az állampolgárok biztonságérzetét – több más összetevő mellett – a tapasztalt jogsértések rombolják. Bár a bűnmegelőzés nevéből is következően a jogalkotó által a társadalomra veszélyesebbnek ítélt cselekmények megelőzését célozza, az állampolgárok nem tesznek különbséget értékhatárok szerinti elkövetés között, számukra a szabálysértés is „bűn”. A bűnmegelőzési intézkedések megvalósítása során – az állampolgárok biztonságérzetét szembe előtt tartva – a szabálysértések megelőzésére is figyelni kell.
- A pályázati források koncentrált felhasználása.
- Együttműködők azonosítása. A bűnözés társadalmi jelenség, amely nem kezelhető egyoldalú intézkedésekkel, ezért a rá adott válasznak is komplexnek kell lennie, amelybe be kell vonni az összes lehetséges érintettet. A bűnmegelőzés irányítása, működtetése kormányzati feladat, azonban a bűnözés visszaszorításában az állammal törvényes módon együttműködni kívánókat azonosítani kell.
- Eredményes kommunikáció. A médiának kiemelt szerepet kell adni a normakövető magatartás terjesztése, valamint a bizalom helyreállítása érdekében.

3. Nemzetközi szervezetek tevékenysége

A bűnmegelőzés területén a nemzetközi szervezetek alapvető célja a tagállamok közötti tapasztalat-, illetve információcsere támogatása, részben a tagállami gyakorlatok, részben az intézményi és jogi háttér vonatkozásában.

Az elmúlt években számos olyan kötelező erejű instrumentum, illetve ajánlás került kidolgozásra, amely a bűnmegelőzésre fókuszál vagy azzal összefüggésben állapít meg követelményeket.

Az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a hatékony bűnmegelőzés támogatásáról szóló határozata alapján a „bűnmegelőzés területe olyan stratégiákat és intézkedéseket foglal magában, melyek célja a bűnözés kialakulása kockázatának, valamint a társadalomra illetve, egyénekre vonatkozó káros hatásainak csökkentése, az által, hogy az összetett okokra kíván hatni”. A multidiszciplináris megközelítést követve a dokumentum kiemelten foglalkozik a gazdasági-társadalmi fejlesztés és felzárkóztatás kérdésével, különös tekintettel a gyermekekre, családokra és fiatalokra, magában foglalva az egészségügy, oktatás, lakhatás és foglalkoztatás kérdéseit. Fontosnak tartja az együttműködés erősítését a kormányzati és nem kormányzati szervek között, a programok fenntarthatóságát és elszámoltathatóságát, az emberi jogok és jogbiztonság illetve a különböző társadalmi csoportok eltérő igényeinek figyelembe vételét. A 2005-ben felülvizsgált határozat elsődleges célkitűzései között a bűnmegelőzés és büntető igazságszolgáltatás közötti összhang megteremtése kiemelt szerepet kapott.

2009-ben jelent meg az ENSZ Standardok és normák gyűjteménye a bűnmegelőzésben és a büntető igazságszolgáltatásban című összefoglaló dokumentuma, amely külön fejezetben foglalkozik a bűnmegelőzés területével, magában foglalva az áldozatok kérdését is. Ide köthető továbbá az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a városi bűnmegelőzés területére vonatkozó határozata, amely továbbra is a releváns szervek és intézkedések közötti koordináció fontosságára hívja fel a figyelmet, ugyanakkor nem fogalmaz meg közvetlen ajánlásokat.

Az ENSZ keretein belül, a bűnmegelőzéssel és a kábítószer kérdésekkel foglalkozó hivatal (a továbbiakban: UNODC, United Nations Office on Drugs and Crime) végez bűnmegelőzéshez köthető tevékenységet. A Bűnmegelőzési és Büntető Igazságszolgáltatási Bizottság (CCPCJ, Commission on Crime Prevention and Criminal Justice) feladata a vonatkozó ENSZ-normák kialakítása és folyamatos felülvizsgálata, valamint a tagállamok közötti információ- és tapasztalatcsere biztosítása. Az ENSZ a bűnmegelőzés területét, mint a bűnözésből fakadó társadalmi és gazdasági költségek csökkentésének lehetőségét kezeli. Kiemelt prioritásként foglalkozik a városi bűnmegelőzéssel, a fegyveres erőszak, illetve a bűnismétlés megelőzésével.

Alapvető célja a közösségek biztonságának biztosítása és ezáltal a tagállamok fenntartható fejlődésének támogatása. Tekintettel a szervezet átfogó jellegére, értelemszerűen a bűnmegelőzés vonatkozásában is holisztikus megközelítést követ, **a bűnözés gyökereiként alapvetően az egyenlőtlenséget, szegénységet és diszkriminációt nevesíti meg.**

Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (a továbbiakban: EBESZ) céljainak megfelelően alapvetően nem nevesíti prioritásai között kifejezetten bűnmegelőzést, azt a szervezett bűnözés elleni küzdelem, illetve a konfliktuskezelés részeként tekinti.

Az elmúlt időszakban számos egyezmény és ajánlás került kidolgozásra, így a nők elleni és kapcsolati erőszak megelőzésére a gyermekek szexuális kizsákmányolása, az emberkereskedelem, a kiberbűnözés elleni, valamint a terrorizmus megelőzésére vonatkozó egyezmény. Az Európa Tanács jelenlegi törekvése annak felmérése, hogy ezek az ajánlások és intézkedések milyen módon valósulnak meg a gyakorlatban, illetve hogyan lehetne hatékonyabban használni őket, milyen esetleges változtatásokra van szükség, akár a tagállamok részéről, akár az egyezmények vonatkozásában.

4. Az Európai Unió tevékenysége a bűnmegelőzés területén

Az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 84. cikke értelmében: „az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg a bűnmegelőzés terén a tagállami intézkedések előmozdítására és támogatására, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját”. Az Európai Uniónak ennél fogva lehetősége van a megfelelő intézkedések kialakítására, valamint a tagállamok tevékenységeinek támogatására.

Ezen a területen az EU alapvetően a tagállamok közötti tapasztalatok és gyakorlatok megosztására koncentrál, részben a büntetőeljárások vonatkozásában, másrészt a bűnözés, illetve a visszaesés mennyiségi és minőségi csökkentése érdekében. Kiemelt figyelmet kapnak természetesen a bűnözés tekintetében sérülékeny társadalmi csoportok és személyek. Ennek megfelelően uniós szinten az elmúlt időszakban széles skálát lefedő, generális prevenciót célzó büntetőjogi javaslatok születtek, ide kapcsolva többek között a kábítószer-prevenciót, a számítástechnikai bűnözés, az emberkereskedelem, illetve a gyermekpornográfia elleni küzdelmet is.

Az Unió 2014 végéig hatályos bel- és igazságügyi együttműködési keretprogramja, a Stockholmi Program is ennek megfelelően fogalmazza meg a hatékonyabb bűnmegelőzéshez köthető célkitűzéseit. Ennek értelmében a bűnözés szintje leginkább a bűnmegelőzést célzó – többek között a társadalmi beilleszkedést előmozdító – hatékony intézkedésekkel csökkenthető, olyan multidiszciplináris megközelítést követve, amely az adminisztratív intézkedések meghozatalát, valamint a hatóságok közötti együttműködés előmozdítását is magában foglalja.

5. A hazai bűnügyi statisztika adatainak megállapításai

Fontos kérdés a lakosság közbiztonságba vetett hite, az erről való vélekedése, amelyet napjainkban szubjektív biztonságérzetnek is nevezünk.

A szubjektív biztonságérzetet meghatározza az ország, illetve a szűkebb lakóhely objektív közbiztonsági állapota, valamint számos más tényező is, mint a médiában elhangzó információk, az adott személy társadalmi státusza, az ország gazdasági helyzete, a migráció, a többségi társadalom kisebbségekkel szembeni vélekedése, és fordítva, a társadalom tagjainak és csoportjainak frusztrációja, illetve számos más tényező.

A lakosságot leginkább irritáló, zavaró szabálysértések különösen: a rendzavarás, a garázdaság, a közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése, a tiltott prostitúció, a veszélyes fenyegetés, a tulajdon elleni szabálysértés, a koldulás, a gyülekezési joggal visszaélés, a tiltott szerencsejáték, a csendháborítás és a közerkölcs megsértése. A kormányhivatalok, illetve a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértési eljárások száma az elmúlt években rendre 500.000 és 600.000 között ingadozott. Ennek az adatnak az ismerete nélkülözhetetlen a lakosság szubjektív biztonságérzetének megítélése, és a javítására tett célok meghatározása szempontjából.

1. Általában az ismertté vált bűncselekmények (összes bűncselekmény) számát tekintve, a hazai bűnözési helyzet az elmúlt évtizedekben összességében stagnálás jegyeit mutatja, ez a stagnálás azonban figyelmet érdemlő belső folyamatokkal párosul.
2. E stagnáláson belül lassú, de folyamatos növekedés tapasztalható az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények mutatóiban. Ez azonban nem az elmúlt néhány, hanem az utóbbi 20 év tendenciája, azonban a folyamat 2002. és 2010. között felgyorsult.
3. Nem hagyható figyelmen kívül az arányok eltolódása a bűncselekmények áldozatai és elkövetői összetételében. Megfigyelhető ugyanis, hogy a vagyon elleni, illetve az erőszakos bűncselekmények áldozatai egyre inkább az idősebb korúak, a nők és a gyermekek köréből kerülnek ki. Az elkövetők között nő a fiatalkorúak aránya.
4. Tendencia a közterületi bűnözés növekedése, és egyre gyakoribb az iskolai környezetben megvalósuló bűncselekmények száma.
5. Beavatkozást igénylő tendencia az idősek sérelmére saját lakásukban megvalósított bűncselekmények aránya.
6. A nők sértetté válásának sajátossága a kirekesztett társadalmi csoportokba tartozás, vagyis a társadalmi-gazdasági szempontból kedvezőtlen helyzetben lévők, valamint azok a lányok, akik állami gondozásban élnek, illetve nőttek fel.

A bűnmegelőzés szereplői:

- rendőrség
- önkormányzatok,
- nevelési-oktatási intézmények
- gyermekvédelmi intézményrendszer
- családsegítő szolgálatok
- egészségügyi ellátórendszer
- Igazságügyi Szolgálatok, Pártfogó felügyelői Szolgálat
- egyházak és vallási közösségek
- civil szervezetek
- polgárőr egyesületek
- kulturális és közművelődési intézmények
- sportegyesületek
- családok, és az egyén

6. Rákóczifalva

A lakosság összetételének sajátosságaiból általában következtetéseket lehet levonni a bűnözés mértékére ill. bizonyos esetekben annak típusára is. Egyes társadalmi csoportok a bűnözés tekintetében hátrányosabb helyzetben vannak, mint mások. Ezáltal esetlegesen kiszolgáltatottabbak az utcai támadásoknak és a lakóingatlanokkal szemben elkövetett bűncselekményeknek. Nyilvánvaló, hogy a nők, fiatalok és idősek többsége fizikai-alkati jellemzőik miatt gyakrabban válhatnak rablás, támadás áldozatává. A munkanélküliség, az elszegényedés sajnos természetes kísérőjelensége a bűncselekmények számának emelkedése illetve a közbiztonság romlása. A szociális problémák ugyanis gyakran deviáns viselkedési formákkal járnak együtt. A társadalom értékrendje és erkölcsi normája az utóbbi években átalakult, ma már a szabályok, előírások betartása nem követendő példa, elterjedt az esetenként felelőtlen, kötelezettségek nélküli életforma.

6.1 Demográfiai adatok

A népesség nyilvántartó adatai alapján 2017. december 31. napján Rákóczifalva Város lakosainak száma: 5.436 fő

Korcsoport szerinti megoszlás:

0-18 év	19-59 év	60 év felett
953 fő	3040 fő	1443 fő

Családi állapotra vonatkozó adatok:

Hajadon/nőtlen	2376 fő
Házasságban	1936 fő
Özvegy	492 fő
Elvált	614 fő
nem ismert	18 fő

6.2 Szociális ellátásokra vonatkozó adatok:

Ellátások	2017. december 31. napján részesülők száma
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	99 fő
Aktív korúak ellátása	118 fő
Települési támogatás- lakásfenntartási kiadásokhoz	205 fő

6.3 Bűnügyi adatok:

A bűnügyi statisztika csak a hatóság tudomására jutott bűncselekményekről és a felderített bűnelkövetőkről tájékoztat. A lakosság közbiztonsággal kapcsolatos véleményét azonban számtalan más tényező is befolyásolja, többek között a bűnüldöző hatóságok iránti bizalom, a munkájuk eredményességéről való vélekedés. Figyelembe kell venni azt is, hogy a társadalom közösségeinek eltérő a bűncselekményekkel kapcsolatos tűrőképessége, mely bűncselekmény típusonként változik.

A polgárok biztonságérzetét elsősorban az egyént és az egyén tulajdonát fenyegető cselekmények befolyásolják, a tulajdon elleni bűncselekmények száma a leggyakoribb. A bűncselekmények gyakoriságának jelentősége van, az ismétlődő bűncselekmények hatással vannak a település lakosainak közérzetére. A folyamatos fenyegetettség rontja az életminőséget. Romlott a közlekedési morál, a munkanélküliség, az alkoholizmus és a növekvő agresszivitás miatt családok bomlanak fel, egyre több gyermek kerül veszélyeztetett helyzetbe.

A gyermek-és fiatalkorúak körében gyakoribbá vált hazánkban a bűnözés, különösen a vagyon elleni bűncselekmények esetében és életformává vált a csavargás, az alkoholfogyasztás, esetenként kábítószer fogyasztás. A tapasztalatok szerint minél fiatalabb korban fordul elő a bűnelkövető magatartás, annál nagyobb az esély a bűnismétlésre vagy a bűnözői életmód kialakulására. A fiatalok nemcsak elkövetői, áldozatai is lehetnek a bűnözésnek.

Az iskolában egyre több az agresszív cselekedet, a rongálások az atrocitások. A gondokat a pedagógusok, s a nyugodt, kiegyensúlyozott légkörre vágyó szülők külső segítség nélkül orvosolni nem tudják. A családok hagyományos státusza megszűnt, a gyermekek fejlődését egyre kevesebb szülő kíséri figyelemmel. Az egyre szaporodó és súlyosbodó konfliktushelyzetek azt jelzik, hogy a probléma túlmutat az iskola kompetenciáján. A rossz szociális helyzetben élő gyermek társadalmi összefogás hiányában maga is a jövőkép nélküli világ sodrába kerül. Tapasztalataink szerint az érdemi együttműködés még mindig nem elég hatékony ahhoz, hogy a gyermekvédelem területén rendre felmerülő súlyos problémák megoldása gördülékenyebb legyen.

Az alacsony jövedelmű, rossz szociális helyzetű családokban a devianciák újratermelődnek, rendszerint öröklődnek is a változtatásra motiváló pozitív példák hiányában. A gyermekeket veszélyeztető tényezők között a szegénység mellett az alkoholizmus, az elhanyagoló és a túlzottan megengedő bánásmód is jelen van. A család, a rokonság, szomszédság kontrolljának gyengülésével a társadalmi kontroll is csökken, amely lazábbá teszi a társadalmi normákhoz való alkalmazkodás kényszerét.

A KSH adata alapján Jász-Nagykun-Szolnok Megyében 2017. évben a regisztrált bűncselekmények száma 10.020. 2015. évben a megyében a 0-13 év közötti regisztrált bűnelkövetők száma: 83 fő. A 12-17 év közötti korcsoportban a regisztrált bűnelkövetők száma: 325 fő. E tekintetben az említett korosztályt vizsgálva az elkövetők száma csökkent, mely az országos adatokkal összhangban van.

2017. évben a városban élők vonatkozásában 5 általános ügyben folyt közigazgatási hatósági eljárás családon belüli erőszakkal kapcsolatos rendőri intézkedés alapján, mely növekedést mutat az előző vizsgált időszak adatához képest.

Fentiek alapján elmondható, hogy Rákóczi falva megyei szinten a bűnözés szempontjából a kevésbé fertőzött települések közé tartozik.

A kiskorú elkövetőkkel kapcsolatos oki tényezők:

- agresszivitás
- anyagi haszonszerzés
- kalandvágy
- befolyásolhatóság
- rossz baráti környezet
- iskolai konfliktus
- iskolai hiányzás
- iskolai kudarcok
- helytelen nevelési attitűd
- deviáns családi környezet

Rákóczi falva helyi bűnmegelőzés szempontjából történő helyzetértékelése az alábbiakban foglalható össze:

Erősségek:

- erős megyei szintű ifjúsági szakmai szolgáltatás és tanácsadás
- iskolai felzárkóztató programok
- növekvő továbbtanulási kedv
- megyei és helyi szinten sokszínű, változatos, igényes ifjúsági programok
- civil szervezetek számának növekedése
- bűnesetek csökkenő száma
- polgárőrség erős jelenléte
- intézmények közötti együttműködés erőssége

Gyengeségek:

- csökkenő lakónépesség
- fiatalok migrációja
- gyenge információáramlási hatékonyság
- hátrányos helyzetű, leszakadó ifjúsági csoportok
- ifjúsági programokhoz szükséges megfelelő mértékű források hiánya
- alacsony érdekképviseleti, érdekérvényesítő képesség
- szenvedélybetegségek elterjedése

- fiatalok által támasztott igények és lehetőségek összhangjának hiánya (ifjúsági programok, rendezvények)
- A rendőrség közterületi jelenlétét a lakosság többsége kevesli. A térfigyelő rendszer teljes kiépítésre szorul.
- Polgárőrség jelenlétének fokozása, működési feltételeik optimalizálásával

Lehetőségek:

- ifjúsági információs tanácsadási, szolgáltatási szerep erősítése
- pályázatfigyelés, pályázati kedv ösztönzése
- fiatalok érdekképviselőtének, érdekérvényesítésének erősítése
- együttműködés, koordináció, információáramlás erősítése az intézmények között
- egészségfejlesztési, egészségnevelési programok, sport programok, szabadidős tevékenységek a fiatalok igényei alapján
- prevenciós, tanácsadási szolgáltatások kiépítése
- bűnmegelőzés programok
- hátrányos helyzet, esélyegyenlőtlenség mérséklés
- Polgárőrség működési feltételeinek javítása

Veszélyek:

- csökken az ifjúsági programok megvalósításához szükséges forrás, támogatás
- az ifjúság által támasztott igények kielégítéséhez nem párosulnak a szükséges források
- a hátrányos helyzetű térségek, ifjúsági csoportok esélyegyenlőtlenségének fennmaradása, kiszorulása az ifjúsági szolgáltató rendszerből.

További veszélyeket rejt magában, hogy a lakosság biztonságérzete tovább romolhat. A veszélyeztetett réteg létszáma nő. A lakosság jelző szerepe nem erősödik, gyengülhet. A rendőrség és a lakosság személyközi kapcsolatai nem javulnak. Nem erősödik a bizalom a lakosság és a rendőrség közt. A közterületek közbiztonságának javítása érdekében erősíteni kell a közvetlen lakóhelyre vonatkozó biztonságérzetet, figyelmet kell fordítani a település belterületén felügyelet nélkül kóborló kutyákra, lakott területen az indokolatlanul és a megengedettnél nagyobb zaj okozására, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetőleg a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, a község köztisztaságának megőrzésére. Kiemelt figyelmet kell fordítani továbbá a szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegésére.

7. BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK, CÉLOK, INTÉZKEDÉSEK (INTÉZKEDÉSI TERV 2014–2015)

Rákóczi falva Nagyközség Önkormányzata 2005. évben határozattal fogadta el az Önkormányzat Középtávú Bűnmegelőzési Stratégiáját, melyet jelenleg a Magyarország Kormánya a 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozatával elfogadott Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiával és Magyarország

Országgyűlése a 80/2013. (X. 16.) számú OGY határozatával elfogadott Nemzeti Drogellenes Stratégiával összhangban aktualizálni szükséges.

Rákóczipólván olyan helyi körülményekhez igazodó stratégiára van szükség, amely konkrét célokat fogalmaz meg. Ehhez a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia adja a keretet, ami konkrét, pontosan körülhatárolható cselekvési alternatívákat fogalmaz meg.

A stratégia tíz éves időtávja alatt két évente az egyes beavatkozási területeken új megvalósítandó intézkedések határozhatóak meg, a már meglévők módosíthatóak, alapvetően megváltoztathatóak, vagy törölhetőek.

A stratégia az egyes beavatkozási területeket követően tartalmazza az első időszakra, tehát a 2016–2017-re vonatkozó intézkedési tervet is, vagyis mindazon intézkedést, amelyeket ebben az időintervallumban kell végrehajtani, vagy végrehajtásuk előkészítését ekkor kell megkezdeni.

7.1. A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok:

- Támogatni kell a biztonságnövelő D.A.D.A (Dohányzás, Alkohol, Drog, Aids) rendőrségi programot, mely viselkedési normákat ajánl az adott korosztályra szabott szinten.
- Az iskolai pedagógiai programokba, óvodai nevelési programokba be kell építeni a bűnmegelőzési programokat, személyiségfejlesztő programokat, a felvilágosító előadásokat az alkohol-és dropprevenció, a környezeti és természeti értékek megbecsülése, az egészség védelmét, valamint a pszichikai gondok megértését, segítségét szolgáló előadásokat. Lehetőség szerint meg kell hívni szakembereket előadások tartására, tanácsadás, segítségnyújtás céljából
- A szülők felvilágosításának elősegítése a fiatalkori bűnözésről, annak kockázatairól.
- Erősíteni kell a felvilágosító propaganda tevékenységet, a helyi lapban cikkeket kell közzétenni és tájékoztatni a szülőket, az ifjúságot, hogy melyik szervhez fordulhatnak.
- Szülői szereppel kapcsolatos felvilágosítás, segítségnyújtás fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekekre, és a tehetséggondozásra irányuló tevékenységek fejlesztése, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű családok segítése, támogatása.
- Sokszínű kulturális, sport, környezetés természetvédelmi politikával támogatni kell a közművelődési intézmény programjait, a sporttevékenységet, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító rendezvények szervezését. Ifjúsági programokat, kirándulásokat, kertészkedési tevékenységet bemutató rendezvényeket kell szervezni, meg kell ismertetni a fogyasztóvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi feladatokat.
- A csellengő gyermekek számának felmérése, a velük való foglalkozás módszertanának, tevékenységének fejlesztése. Felmérést kell végezni az intézményekben arról, hogy a fiatalok mivel töltik szívesen a szabadidejüket, milyen foglalkozásokra, tevékenységekre lenne igényük.

- Fokozni kell a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének hatékonyságát. A jelzőrendszer feladata, hogy csökkentse a bűnelkövetés felé sodródó fiatalok számát. Ennek érdekében szoros együttműködés szükséges a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálattal.

7.2. Településbiztonság

Egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása osztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami is civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség.

Az állampolgárok többsége otthonát a nap jelentős részében felügyelet nélkül hagyja, és sokszor védelmére még a manapság már elvárható minimális anyagi ráfordítást igénylő biztonságtechnikai eszközöket sem alkalmaznak. Az emberek között a kapcsolatok is lazábbak, és gyengül a közösségi kohézió.

Egyes közterületen elkövetett bűncselekmények, a rongálások, a garázdaságok, a testi sértések, a rablások egy jelentős részét szórakozóhelyekről indulva, vagy azok környékén követik el.

7.3 Célok az áldozattá válás megelőzése területén

Bűnmegelőzési tervünk meghatározó eleme a gyermek-és fiatalkorúak bűnelkövetésének és áldozattá válásának megelőzése.

Egy előzetesen elkészített iskolai program alapján eseti és folyamatos előadások szervezésére van szükség.

Célok:

a bűnmegelőzési szemlélet beépítése a mindennapokba, ezért az előadók játékos formában közvetítik a gyermekek számára a környezettudatosság, a köznyugalom fontosságát, a közterületi rend, a közbiztonság-bűnmegelőzés értékeit az élményszerű oktatás és a képességfejlesztés előtérbe állításával.

Célok továbbá:

- A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése különösen a gyámhivatal, a gyermekvédelem szereplői, az oktatási-nevelési intézmények, a családsegítők és a rendőrség között, hogy a gyermekek, fiatalkorúak sérelmére ne kövessenek el bűncselekményt, erőszakot.
- Felvilágosító programok szervezése az iskolákban, óvodákban a rendőrség által, ahol a fiatalok megismerhetik, melyek a legjellemzőbb, sérelmükre elkövetett bűncselekmények, tájékoztatást kapnak arról, hova fordulhatnak az őket ért inzultusok esetén.
- Körzeti megbízott gyakori járőrözése, a helyi Polgárőrség szolgálatának fokozottabb igénybevétele mellett.
- Személyiség fejlesztő programok, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése, önvédelmi képesség fejlesztése, technikák ismertetése, konfliktuskezelés.

Célok továbbá:

A hatékony bűnmegelőzési tevékenység érdekében gondoskodni kell a rendőrséggel történő együttműködésről és a Polgárőrség megerősítéséről. Szervezeti átalakítással az önkormányzat rendészeti feladatainak bővítése, kiterjesztése lenne célszerű. Ez a közterület-felügyelet, mezőéri szolgálat, polgárőrség feladatkörének elhatárolásával, rendészeti jellegének meghatározásával, egyúttal a feladatok végrehajtására alkalmas szervezeti struktúra kialakításával jár együtt.

A polgárőr egyesület éjszakai szolgálatának biztosításával a legfontosabb feladat a jelzések megtétele, mely hatékonyabb intézkedéseket tesz lehetővé. A jól működő Polgárőrség képes a helyi civil szervezeteket bevonni, a lakosságot mozgósítani, jó kapcsolatot kialakítani a nyugdíjasokkal, ifjúsági szervezetekkel.

Céljaink között első helyen áll a közösségi és személyi tulajdon fokozott védelme, az ezeket károsító jogsértések megelőzése, a bűnalkalmak csökkentése. A közrend, a közbiztonság és a köztisztaság megfelelő állapota a lakosság biztonságérzetének javítása szempontjából elengedhetetlen.

Célunk a fellazult közlekedési rend és a közterületek, nyilvános helyek rendjének, biztonságának megőrzése.

Célok továbbá:

- fokozni kell az erős bűnözési fertőzöttségi helyek ellenőrzését, közbiztonság erősítését, a magántulajdon védelmét
- Közterületek, közparkok rendszeres ellenőrzésére figyelmet kell fordítani és támogatni kell a Polgárőrséget a megfelelő közvilágításról történő gondoskodással, a térfigyelő kamera rendszer kiépítésével,
- Ösztönözni kell a lakosságot, hogy hozzanak létre önszerveződésen alapuló valódi civil szervezetet, pl: Szomszédok Egymásért Mozgalmat (SZEM), melynek célja az egymásra figyelés, szükség esetén egymás segítése, támogatása, jelzések megtétele. Különösen fontos lenne ez a tevékenység az egyedül élő idős emberek esetében, mivel egy időben megtett jelzés életet menthet, vagy más bűnelkövetést előzhet meg.
- családi és iskolai kontroll erősítése, a fiatalok társadalmi beilleszkedésének fokozása érdekében

Célok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében:

- Kiemelkedő fontosságú, hogy erősen hiányos a lakosság erőszakmentes konfliktuskezelési képessége, a konfliktuskezelési technikák, módszerek terjesztése fejlesztésre szorul. A családsegítő szolgálat bevonásával fel kell térképezni azokat a körülményeket, melyek a családon belüli erőszakra hatással vannak.

- Támogatásra szorul az egyházak és családi élettel foglalkozó civil szervezetek erkölcsfejlesztési és érték közvetítési tevékenysége. Fejlesztendő a családi életre nevelés és példamutatás is. Átmeneti gondozó intézmények hiányoznak veszélyeztetett anyák, gyermekek részére, és utógondozásuk sem megoldott.
- Komoly veszély, hogy a távoltartás intézményrendszere kialakításának elakadása, a tanú védelem nem megoldott, érezhető egyfajta közösségi közömbösség és egyéni félelem a felderítésben való részvételből származó retorziók miatt.
- Hiányzik a családon belüli áldozatok és elkövetők kezelésére irányuló módszertan. Kevés a területen működő szakember és az érintett intézmények közötti együttműködés is fejlesztésre szorul. Kezelnit szükséges a munkanélküliségből, az alkoholfogyasztásból eredő problémákat.
- Az önhibájából nem megfelelő nevelést, gondozást biztosító szülők magatartásának szankcionálása annak érdekében, hogy csökkenjen a családon belüli erőszak,
- A körzeti megbízott vagy a Polgárőrség azonnali értesítése a jelzőrendszer tagjai részéről, ha családon belüli erőszakról szereznek tudomást,
- Intézmények közötti kommunikáció erősítése, jelzések megtétele annak érdekében, hogy a veszélyhelyzet minél korábban felismerhető legyen.

7.4. Célok a bűnisméltés megelőzése terület

- A pártfogói rendszer társadalmi megerősítésre szorul, a bűnisméltés megelőzésének állami eszközei mellé kívánkozik a civil, közösségi támogatás is.
- A büntetésüket letöltők társadalmi rehabilitációjának helyi feltételei hiányoznak. Kellő figyelmet kell fordítani az átmeneti nevelésből kikerülő fiatal felnőttekre, családsegítő szolgálat, önkormányzat, polgárőrség összefogásával.
- Növelésre szorul a helyi társadalom toleranciája, integrációra való hajlandósága a büntetett előéletűekkel szemben.

8. Várható eredmények

A családi, iskolai kontroll erősítésével csökkenthető a kallódó, céltalan fiatalok száma. Az iskolának és az egyháznak az erkölcsi nevelésben betöltött szerepe, a gyermekvédelmi rendszer szakmai hatékonyságának megerősítése lehetővé teszi, hogy a fiatal generáció megtanulja a társadalmi konfliktuskezelés erőszakmentes technikáit. A büntetendő, ezen belül különösen az erőszakos viselkedést tanúsító fiatalok szembesítése cselekedeteik következményeivel, a mediációs programok alkalmazása fejleszti az erkölcsi felelősséget.

A környezeti és természeti értékek megbecsülése érdekében végzett felvilágosító, oktató-nevelő munka eredményeként csökkenthető az épített és természeti környezetet károsító gyermek és fiatalkori bűncselekmények száma.

Az egészségügyi, a szociális szolgáltatások, a foglalkoztatáspolitikai képviselői, az iskolák, a rendőrség, a pártfogók és az igazságszolgáltatási szereplők közötti jelzőrendszer és együttműködés kialakítása, valamint az önkormányzati ügyosztályok közötti folyamatos munkakapcsolatok megelőzik a veszélyeztetetté és a veszélyeztetővé válást. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése a bűnelkövetés felé sodródó és az áldozattá váló fiatalok számát csökkent családok erkölcsi, szükség esetén anyagi támogatása megerősíti a kisközösséget, annak erkölcsi alapjait. A gyermekek iránti felelősség érvényesítése, a családi felelősség növelése csökkenti a fiatalok körében a deviáns viselkedésformák terjedésének esélyeit. Az önhibájából nem megfelelő szülői nevelést és gondozást biztosító szülők magatartását szankcionáló eszközök alkalmazása mérsékli a bűnözői életmód kialakulását.

A fenti tevékenységek eredményeként a korosztályokon belül növekednie kell az elesett, a kirekesztett csoportok iránti toleranciának.

A szocializáció egyéb körülményeinek kedvező irányú befolyásolása, különösen az első munkavállalók szakképzésének erősítése elősegíti a fiatalok társadalmi integrációját, az esélyegyenlőség érvényesülését.

A helyreállító igazságszolgáltatási eszközök alkalmazása a pártfogó felügyelet közreműködésével növeli az erkölcsi felelősségérzet kialakulásának esélyét, így a társadalmi integráció szubjektív feltételeit szolgálja.

9. A kitűzött célok végrehajtása érdekében a programba bevont intézmények együttműködésével az alábbi intézkedési terv végrehajtása szükséges:

9.1. Feladatok a gyermek-és fiatalkorú bűnözés csökkentése területén:

- A gyermek-és fiatalkori bűnözés megelőzése és csökkentése érdekében az önkormányzat támogassa a rendőrség általszervezett biztonságnövelő SULIZSARU és D.A.D.A programot.
Felelős: képviselő-testülete, polgármester
- Az önkormányzat támogassa a sokszínű kulturális, sport, környezet-és természetvédelmi tevékenységeket, programok, rendezvények szervezését, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító tevékenységeket, segítse elő ifjúsági szervezetek, közösségek szervezését
Felelős: képviselő-testülete, polgármester
- A köznevelési intézmények pedagógiai, nevelési programjaiba kerüljön beépítésre a bűnmegelőzési program, személyiségfejlesztő programok, pályaorientáció, felzárkóztatás, iskolapszichológus alkalmazása, tanórán kívüli programok szervezése a közlekedés-biztonság, a környezeti-és természeti értékek megbecsülése területén
Felelős: intézményvezető
- Kerüljön sor Bűnmegelőzési és Környezetvédelmi napok tartására, Családi Egészségnapok, Tűzoltó versenyek, közlekedési versenyek megszervezésére. Az óvodában valósuljon meg továbbra is a személyiségfejlesztésre és az érzelmi biztonság megteremtésére épülő integrált nevelés.
Felelős: intézményvezetők, polgárőr egyesület, tűzoltóság
- A társadalmi kirekesztődés és a gyermekszegénység következményeinek megelőzése érdekében folytatni kell a hátrányos helyzetű térségek „Biztos Kezdet” programját
Felelős: intézményvezetők
- Készüljön felmérés a nevelési-oktatási intézmények, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat részéről a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltésére vonatkozó elképzelésekről, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igény gyermekekre. Mediációs, szupervíziós, konfliktuskezelő technikák megismerése és alkalmazása a jelzőrendszer tagjai részéről
Felelős: intézményvezetők
- Egészséges életmódra nevelés, a dohányzás és alkoholizmus témaköreiben kerüljön sor felvilágosító előadások megtartására, a szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó propaganda tevékenységre
Felelős: családsegítő szolgálat

9.2. Feladatok a településbiztonság javítása, a bűnözés csökkentése területén

- Az önkormányzat tartsa tisztán a közterületeket, tartsa karban a település közvilágítási rendszerét és támogassa térfigyelő kamerarendszer kiépítését, pályázati forrás igénybevételével
Felelős: képviselő-testülete, polgármester

- A körzeti megbízottak útján el kell érni a minél jobb rendőri lefedettséget, a preventív és reagáló rendőri erők folyamatos jelenlétét a településen, fokozni kell a bűnözés szempontjából fertőzött helyek ellenőrzését.
Felelős: képviselő-testülete, rendőrség
- A közlekedésbiztonság szempontjából sebességcsillapító zónák kijelölése és technikai fejlesztése elsősorban az oktatási, egészségügyi és szociális intézmények környezetében.
Felelős: képviselő-testülete, rendőrség
- Az önkormányzati és intézményi vagyon rongálásának megelőzése érdekében a lakosság, a szülői szervezetek bevonása, jelzések megtétele.
Felelős: intézmények vezetői
- Ösztönözni kell a lakosságot a Szomszédok Egymásért Mozgalom (SZEM) létrehozására, egymás segítésére, támogatására, jelzések megtételére.
Felelős: képviselő-testülete, polgárőr egyesület
- Összehangolt ellenőrzéseket kell tartani a kereskedelmi, vendéglátó ipari és szolgáltató egységeknél, az időszakos és telephelyhez kötött árusításoknál (piac)
Felelős: jegyző, polgárőr egyesület
- A helyi civil szervezetekbe kerüljenek olyan roma személyek, akik részt vállalnának a közbiztonság javítása, az egészségvédelmi és a szabadidős programok megvalósításában.
Felelős: polgármester

9.3.1. Feladatok az áldozattá válás megelőzése területén:

- A rendőrség biztosítson fokozott járőri jelenlétet a polgárőrökkel együtt a közoktatási intézmények és az ifjúsági szórakozóhelyek környékén, tartson előadásokat az alkohol-és drogprevenció területén.
Felelős: polgármester, rendőrség
- A polgárőrség teljesítsen a biztonságérzet javítása érdekében a közterületeken nappali gyalogos járőrszolgálatot.
- A polgárőrök vegyenek részt a rendőrségi razziákban, biztosítsák a rendezvényeket és sporteseményeket, vegyenek részt környezet-és természetvédelmi feladatok ellátásában, tűzvédelmi tevékenységek segítségével
Felelős: polgárőrség

- A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a lakosság, illetve a fiatalok bejelentést, észrevételt, figyelemfelhívást tegyenek a közbiztonsági szervek felé, szükséges a társas és mentális segítségnyújtás az alkoholizmus és más tudatmódosító szerek elleni küzdelem során.

Felelős: intézményvezető

- A mentális és fizikai önvédelmi képességek erősítése, elsajátításának elősegítése a lakosság körében, az önvédelmi képességet fejlesztő önvédelmi technikák ismertetése, kirekesztődés megelőzése

Felelős: intézmények vezetők

9.3.2. Feladatok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében

A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű rétegekhez tartozók, munkanélküliek vegyenek részt az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programokban, civil szervezetek fórumain, vegyenek részt szabadidő hasznos eltöltésére irányuló és egyéb szervezett programokban

Felelős: polgármester, intézményvezető

Az egészségügyi területen dolgozók tevékenységükkel segítsék elő, hogy a depresszióra hajlamos, egészségkárosodott személyek, az alkoholisták, dohányosok felvilágosító előadásokon, egészségvédelemmel kapcsolatos programokon vegyenek részt, továbbá ismerjék meg a kezelési módokat

Felelős: egészségügyi intézmények

Meg kell ismertetni a lakossággal az erőszakmentes konfliktuskezelési technikákat, módszereket, be kell vonni az egyházakat és a családi étellel foglalkozó civil szervezeteket az erkölcsi értékek közvetítésébe, terjesztésébe

Felelős: intézményvezető, polgármester

A családon belüli erőszak áldozatainak és elkövetőinek kezelésére irányuló módszertan fejlesztése és kapcsolódó programok bevezetése

Felelős: családsegítő szolgálat

9.4. Feladatok a bűnismétlés megelőzése területén

- Az önkormányzat minden szerve népszerűsítse a bűnmegelőzést és teremtsen lehetőséget a lakosságnak, valamint az érintett szervezeteknek a bűnmegelőzésben való aktív részvételre, támogassa a pártfogó felügyeleti rendszert.

Felelős: önkormányzat képviselő-testülete, polgármester

- Az önkormányzat együttműködik a rendőrséggel, biztosítja a civil szervezetek, a polgárőrség működését, a költségvetésében rendeljen forrásokat a működésükhöz.
Felelős: önkormányzat képviselő-testület, polgármester
- Forgalomszervezési és forgalomtechnikai megoldásokkal meg kell szüntetni a közlekedés biztonságát és zavartalanságát veszélyeztető okokat, körülményeket
Felelős: önkormányzat képviselő-testület, polgármester
- Pártfogó felügyelet alatt állóknak szóló személyiségfejlesztő és szabadidős programok kialakítása. A szenvedélybetegségeket kezelése. A szenvedélybetegségeket kezelő programok, klubok kialakítása és fejlesztése
Felelős: családsegítő szolgálat, intézmények

A Bűnmegelőzési stratégiát Rákóczi falva Város Önkormányzat Képviselő-testülete az 50/2019. (III.26.) önkormányzati határozatával hagyta jóvá.

Rákóczi falva, 2019. március 26.

Kósa Lajos
polgármester